

NIEUWIGHEDEN IN HET BTW-LANDSCHAP

In de zomermaanden verschenen een aantal btw-beslissingen die we niet onopgemerkt aan uw aandacht willen laten voorbijgaan. Ook de programmawet van 1 juli 2016 bevat een aantal nieuwe zaken op btw-vlak. Welke belangrijke zaken zijn er op btw-vlak veranderd en waar zit de precieze versoepeling? We lichten het graag voor u toe.

Btw en eigen werk in onroerende staat

In een btw-beslissing van 5 juli 2016 (E.T. 130.422) beperkt de btw-administratie het toepassingsgebied van artikel 19,§ 2,1° WBTW voor herstellings-, onderhouds- en reinigingswerken.

Algemene situering

Stel, om de kostprijs te beperken verricht u als belastingplichtige zelf, of met eigen personeel, een verbouwwerk in uw bedrijfsgebouw. Onder toepassing van artikel 19,§ 2,1° WBTW wordt dit werk in onroerend staat gelijkgesteld met een dienst onder bezwarend titel en is btw verschuldigd. Over welk bedrag? U moet btw rekenen over de 'normale waarde', hetzij het bedrag dat men in normale omstandigheden aan een onafhankelijke dienstverrichter zou betaald hebben om deze werken in onroerende staat uit te voeren.

Uitzonderingen

Artikel 19,§ 2,1° WBTW voorziet in twee uitzonderingen waarbij het verrichte werk in onroerende staat niet wordt gelijkgesteld met een dienst onder bezwarende titel.

Enerzijds, de situaties waarbij het gaat om de oprichting van een gebouw door een beroepsoprichter. Anderzijds, de situaties waarbij herstellings-, onderhouds- en reinigingswerken een volledig recht op aftrek van de btw zouden doen ontstaan wanneer de werken worden verricht door een andere belastingplichtige.

Uit een lezing van de wet kan dus afgeleid worden: zijn de eigen werken voor de doeleinden van de economische activiteit beperkt tot het herstellen, onderhouden of reinigen van een uit zijn aard onroerend goed EN heeft de belastingplichtige een volledig recht op aftrek, dan is de verrichting niet aan btw onderhevig.

Maar wat bijvoorbeeld met gemengde belastingplichtigen die gebruik maken van een algemeen verhoudingsgetal of vrijgestelde belastingplichtigen?

Oude toleranties

In een aantal oudere btw-beslissingen en parlementaire vragen werd het toepassingsgebied van artikel 19,§ 2,1° WBTW reeds ingeperkt.

Hieruit volgde dat er geen gelijkstelling is met een dienst onder bezwarende titel ten aanzien van herstellings-, onderhouds- en reinigingswerken verricht door:

- belastingplichtigen zonder recht op aftrek (o.a. kleine ondernemingen);
- volledig vrijgestelde belastingplichtigen;
- gemengde belastingplichtigen die de btw in aftrek nemen op basis van het werkelijk gebruik.

Tolerantie vanaf 1 juli 2016

Met ingang van 1 juli 2016 voert de administratie een algemene tolerantie in. Vanaf die datum eist de administratie in geen enkele situatie nog de rapportering van een belastbare dienstverrichting bij een werk dat bestaat in het herstellen, onderhouden of reinigen van uit zijn aard onroerend goed, dewelke wordt verricht door de belastingplichtige zelf of door zijn eigen personeel. Deze uitsluiting geldt ongeacht het btw-statuut van de belastingplichtige. Ook gemengde belastingplichtigen die gebruik maken van het algemeen verhoudingsgetal moeten dus geen btw meer voldoen via een intern stuk op de eigen werken in onroerende staat die beperkt blijven tot een herstelling, onderhoud of een reiniging.

Btw-aftrek publicitaire belettering op voertuig

In een btw-beslissing van 15 juni 2016 (E.T. 129.852) aanvaardt de administratie dat kosten voor het aanbrengen van publiciteit op een autovoertuig (bv. firmanaam, reclameteksten, verf in een welbepaalde kleur) als publiciteitskosten mogen worden beschouwd en dus niet als autokosten moeten worden behandeld. Dit maakt dat de btw op de kosten voor 100 % aftrekbaar zal zijn en de aftrek niet tot maximaal 50 % moet worden beperkt ingeval van een personenwagen.

In een eerder standpunt beperkte de administratie nog de btw-aftrek tot maximaal 50 %, maar met deze beslissing komt ze hier dus op terug. De btw op kosten zoals brandstof en onderhoud zijn uiteraard nog steeds beperkt aftrekbaar in functie van het beroepsgebruik, met een maximum van 50 %.

De beslissing spreekt niet van een datum van inwerkingtreding. Wie de aftrek in het verleden dus heeft beperkt tot maximaal 50 % zou in principe een positieve herziening kunnen opnemen in de btw-aangifte, voor zover de driejarige verjaringstermijn nog niet verstreken is.

Vereenvoudigd bewijs voor IC-leveringen

Zoals u reeds uitvoerig in Fiscale Wenken 2016/31 kon lezen, is het sinds 1 juli 2016 mogelijk de btw-vrijstelling voor een intracommunautaire levering aan te tonen door middel van een 'bestemmingsdocument' (btw-beslissing nummer E.T. 129.460 van 1 juli 2016).

De btw vrijstelling met betrekking tot de intracommunautaire levering van goederen is steeds afhankelijk van het bewijs dat de goederen effectief werden verzonden of vervoerd buiten België maar binnen de Gemeenschap. Een door de klant ondertekend bestemmingsdocument is in principe een alternatief bewijs van het intracommunautaire vervoer en kan andere vervoersdocumenten vervangen, wat een versoepeling betekent. Het gebruik van het bestemmingsdocument is een vrije keuze. De mogelijkheid voor de administratie om bijkomende bewijsstukken op te vragen blijft wel bestaan.

Geen klantenlijsting meer voor kleine ondernemingen

Tot 1 juli 2016 waren vrijgestelde kleine ondernemingen in de zin van artikel 56bis WBTW (25 000 EUR omzet) steeds gehouden om vóór 31 maart van ieder jaar een klantenlijsting in te dienen met de afnemers-belastingplichtigen aan wie in het voorgaande kalenderjaar goederen werden geleverd of diensten werden verstrekt.

De programmawet van 1 juli 2016 voert een nieuw artikel 53quinquies, al. 3 WBTW in. Op basis van deze bepaling zijn de kleine ondernemingen vanaf 1 juli 2016 niet langer gehouden om een jaarlijkse klantenlijsting in te dienen wanneer deze nihil is. Een nihil-klantenlijsting kan ingeval alle klanten geen Belgisch btw-nummer hebben of deze wel een Belgisch btw-nummer hebben maar de jaaromzet per klant de grens van 250 EUR niet overschrijdt.

De regeling treedt in werking voor de klantenlistings m.b.t. de handelingen voor kalenderjaar 2016 (in te dienen tegen 31 maart 2017), tenzij de activiteit werd stopgezet in de eerste helft van 2016. In het laatste geval moet voor deze periode nog een klantenlijsting ingediend worden.

Btw en deeleconomie

De programmawet van 1 juli 2016 voert een specifieke fiscale en sociale regeling in voor inkomsten uit de 'deeleconomie', hetzij de inkomsten uit het aanbieden van diensten aan particulieren via erkende elektronische platformen. Dergelijke dienstverlening is volop aan een opmars bezig. Als voorbeeld nemen we kamerverhuur via Airbnb of een hobbykok die zijn/haar diensten aanbiedt via een erkend online platform.

Geen eenduidige link met het luik inkomstenbelasting

In Fiscale Wenken 2016/22 kon u al kennismaken met de bijzondere regeling op vlak van inkomstenbelasting, met name het afzonderlijk belastingtarief van 20 % en het daarbij horende kostenforfait van 50 %. Ook op btw-vlak werd een bijzondere regeling uitgewerkt voor de inkomsten die het fiscale gunststelsel van de deeleconomie genieten. De bijzondere regeling geldt zowel voor inkomstenbelasting als voor btw slechts tot een bepaald plafond. Met deze regeling wil de regering het mogelijk maken om in het kader van de deeleconomie een beperkte activiteit uit te oefenen met minimale administratieve formaliteiten.

Let wel, wanneer de link wordt gemaakt tussen het luik inkomstenbelasting en het btw-luik, dan zijn er toch wel nog een aantal vreemde kronkels. Een knelpunt die ongetwijfeld tot interpretatieproblemen zal leiden. Zo moet ingeval van kamerverhuur met ontbijt voor het luik inkomstenbelasting een opdeling gemaakt worden tussen een deel onroerende verhuur (kamer), een deel roerende verhuur (meubels) en een deel bijkomende diensten (ontbijt, onderhoud). Enkel het laatste deel kwalificeert voor de fiscale gunstregeling. Op btw-vlak spreekt men onder de grensbepaling van 5 000 EUR enkel over 'omzet', waardoor kan worden verondersteld dat dit het totale pakket omvat. De grensbepaling op btw-vlak geldt per kalenderjaar, daar waar deze op vlak van inkomstenbelasting moet worden bekeken voor het lopende EN voorgaande belastbaar tijdperk. Het is dus steeds opletten geblazen. De toekomst zal hierover nog duidelijkheid moeten brengen.

Nieuw artikel 50,§ 4 WBTW

De definitieve programmawet voert met ingang van 1 juli 2016 een nieuw artikel 50,§ 4 WBTW in met betrekking tot de deeleconomie.

Door toepassing van dit artikel wordt er geen btw-nummer toegekend aan natuurlijke personen die in aanmerking komen voor de vrijstellingsregeling kleine onderneming en die uitsluitend diensten verrichten onder de navolgende voorwaarden:

- de diensten vinden plaats in België;
- de verrichte diensten staan los van de economische activiteit van de belastingplichtige;
- de diensten worden louter verricht voor natuurlijke personen die deze bestemmen voor hun privégebruik of dat van andere personen;
- de diensten worden verricht door overeenkomsten die tot stand gebracht zijn door elektronische platvormen die door de Koning zijn erkend of door de overheid worden georganiseerd;
- de vergoedingen van de diensten worden louter door of door tussenkomst van het platform aan de dienstverrichter toegekend;
- de omzet is geplafonneerd tot 3 255 EUR (te indexeren) per kalenderjaar.

Grensbepaling

Voor aanslagjaar 2017 ligt de omzetgrens op 5 000 EUR, doch gezien de regeling in voege trad op 1 juli 2016 wordt de grens dit jaar gehalveerd tot 2 500 EUR.

Voor de toetsing van de grensbepaling wordt het brutobedrag van de inkomsten in aanmerking genomen. Dit is het bedrag dat door tussenkomst van het platform werkelijk is betaald of toegekend, verhoogd met alle sommen die door het platform of door tussenkomst van het platform zijn ingehouden (commissies).

Een uitzonderlijke overschrijding van de grens met maximaal 10 % zou volgens de memorie van toelichting geen gevolgen teweeg brengen (Doc 54-1875/001). Deze uitzonderlijke overschrijding werd niet ingevoerd op vlak van inkomstenbelasting. Daar is het wel mogelijk tegenbewijs te leveren ten aanzien van de inkomensherkwalificatie als beroepsinkomen.

Geen vereiste tot btw-identificatie

Om voor het btw-luik van het fiscale gunststelsel van de deeleconomie in aanmerking te kunnen komen moet men een btw-plichtige zijn die de 'kleine ondernemingsregeling' geniet. Wie niet voor deze regeling in aanmerking komt valt uit de boot.

Wie voldoet aan de hierboven gestelde voorwaarden hoeft zich niet te identificeren voor btw-doeleinden en hoeft dus ook geen btw aan te rekenen of btw-aangiften en een klantenlijsting in te dienen. Kleine ondernemingen moeten wel een btw-nummer aanvragen en moeten in bepaalde gevallen een klantenlijsting indienen.

Uiteraard kan men wel geen btw in aftrek brengen. De wet laat geen keuzemogelijkheid om de handelingen toch aan btw te onderwerpen.

Aanpassing btw-vrijstelling financiële steun

Van btw vrijgestelde sociale en culturele instellingen (bv. jeugdhuisen en bejaardentehuizen) kunnen onder bepaalde voorwaarden ook een vrijstelling genieten voor de diensten en leveringen van goederen die verricht worden in het kader van werkzaamheden die ter verkrijging van financiële steun zijn georganiseerd (art. 44,§ 2,12° WBTW), bijvoorbeeld de organisatie van een BBQ ter spijziging van de kas van een sportvereniging die vrijgesteld is van btw.

De voorwaarden vóór de recente wijziging:

- de handelingen moeten worden verricht door een instelling die van btw is vrijgesteld op basis van artikel 44,§ 2 1° tot 4°, 7° en 11°;
- de handelingen zijn uitsluitend ten bate van de instelling zelf en zijn er op gericht de vrijgestelde activiteit financieel te ondersteunen;
- de handelingen mogen niet in het verlengde liggen van de eigenlijke hoofdactiviteit van de instelling;
- de vrijstelling mag niet tot concurrentieverstoring leiden.

De wet van 27 juni 2016 wijzigt de btw-vrijstelling op twee punten met ingang van 17 juli 2016:

- Het toepassingsgebied van de vrijstelling werd uitgebreid: ook de instellingen die een vrijstelling genieten op basis van artikel 44,§ 2 6° en 9° kunnen van de vrijstelling voor financiële steun gebruik maken. Concreet betreffen dit o.a. bibliotheken en organisatoren van toneel-, ballet- of filmvoorstellingen.

- De oude versie van artikel 44,§ 2,12° voorzag in het kader van concurrentieverstoring een bevoegdheid voor de Koning om het aantal vrijgestelde werkzaamheden of het bedrag van de opbrengsten ervan vast te leggen. Tot op heden werd nog geen uitvoering gegeven aan deze bepaling en werd dit aanzien als een feitenkwestie die geval per geval moet beoordeeld worden. Met de wet van 27 juni 2016 werd deze bepaling geschrapt. Concreet betekent dit dat de vrijstelling niet louter beperkt is tot de occasionele handelingen, maar het ook mogelijk is voor een permanente activiteit die bedoeld is om de vrijgestelde activiteit financieel te ondersteunen. Echter wil dit niet zeggen dat de vrijstelling mag leiden tot concurrentieverstoring. Dit zal gecontroleerd worden door de administratie.

Eline Demeyere - Consultant Tax & Legal Vandelanotte